

БЪЛГАРСКА АГЕНЦИЯ ПО БЕЗОПАСНОСТ НА ХРАНИТЕ
ЦЕНТЪР ЗА ОЦЕНКА НА РИСКА

✉ Гр. София, 1606, бул. "Пенчо Славейков" № 15А
☎ +359 (0) 2 915 98 20, 📠 +359 (0) 2 954 95 93, www.babh.government.bg

Епизоотична ситуация по отношение на болестта скрейпи по овцете и козите (СОК) в държавите членки на ЕС през 2012 г, Европейска комисия, 5-ти септември, 2013 г.

Report on the monitoring and testing of ruminants for the presence of BSE in the EU in 2012, Health and consumers protection, 5 September 2013

Данните са получени от всички държави членки включително и от новоприетата Хърватия. През 2012 г са изследвани 358 850 овце (936 положителни) и 135 175 кози (1 208 положителни). По програмата за активен мониторинг са изследвани 358 683 овце , а 167 са показали клинични признаци.

При козите по активен мониторинг са изследвани 133 699 животни, а по пасивен надзор - 1 476. 489 овце и 104 кози са подложени на дискриминаращ тест - не е установена спонгиформна енцефалопатия по говедата (СЕГ).

Лабораторните изследвания за СОК се извършват съгласно чл. 12.2 на Регламент (ЕО) 999/2001 (за показалите клинични признаци овце и кози) и чл. 6 на същия Регламент по програмата за активен мониторинг. Законовата база на методите за лабораторно изследване е Глава С на Анекс X на Регламент (ЕО) 999/2001 (изменен с Регламент 36/2005, който регламентира извършването на дискриминаращи тестове за СОК и СЕГ. Прион протеин генотипизирането е залегнало в т. 8.1 и 8.2 на Глава А в Анекс III на Регламент 999/2001.

На изследване подлежат следните категории овце и кози: здрави овце и кози над 18 месеца за човешка консумация; умрели овце и кози; показали клинични признаци преди клане; показали клинични признаци във фермата; заклани поради изпълнение на мерки за ерадикация на възникнали случаи на СОК.

Броят на изследваните овце и кози през последните години е стабилен - 344 181, 369 411 и 358 850 овце съответно през 2010, 2011 и 2012 г и 142 681, 140 847 и 135 175 кози, съответно през 2010, 2011 и 2012 г.

Случаи на класическо и атипично скрейпи при овце. На първо място е Гърция с 570 случая (565 класическо, 5 атипично), следват Италия със 197 (192, 5), Румъния със 114 (114, 0), Испания- 53 (33, 20), Португалия- 48 (4, 44), Обединеното кралство- 34 (6, 28), Франция- 24 (2, 22), Ирландия- 12 (8, 4), Унгария- 11 (11, 0), Кипър- 9 (9, 0), Германия- 8 (1, 7), Холандия- 5 (0, 5), България- 4 (2 класическо и 2 атипично), Словакия- 3 (0, 3), Австрия- 3 (0, 3), Полша- 2 (0, 2) и Финландия- 1 (0, 1). Данните показват, че в страни, където СОК е сравнително по-широко разпространено преобладава класическата форма - Гърция, Италия, Румъния. В Испания 41% от случаите са атипични. В Португалия, Франция, Обединеното кралство и Германия атипичните форми преобладават. В Холандия, Словакия, Австрия и Полша има единични случаи и всичките са атипични. В България са установени 4 случая- 2 класическо и 2 атипично скрейпи.

Случаи на класическо и атипично скрейпи при кози. На първо място е Кипър 1 102 случая (всичките класическо скрейпи), следва Гърция - 69 случая (всичките класическо), Обединеното кралство - 21 класическо, Франция - 11 (5 класическо, 6 атипично), Италия - 7 класическо, Испания - 6 (3 класическо, 3 атипично), Португалия - 2 атипично, Румъния - 1 класическо. В България не са констатирани случаи на скрейпи при кози.

През 2012 г общата превалентност на класическо скрейпи при овцете е по-голяма в сравнение с козите (без данните за Кипър). Превалентността при овцете (умрели и заклани по необходимост) е значително по-голяма от тази при закланите здрави овце. Разпространението на тази форма на скрейпи в отделните страни е в голяма степен различно. Повечето от страните в Европа са благополучни за скрейпи при овцете.

Ситуацията за скрейпи при козите в Кипър продължава да е тревожна - 90,4% от всички положителни случаи, а Гърция със значително по малко случаи (69) е след Кипър.

Няма разлика във възрастта на положителните случаи при класическо и атипично скрейпи - инфекцията се установява на възраст от 2 до 6 години, с пик на третата година. При атипичните случаи има тенденция за леко покачване на възрастта за установяване.

В Румъния е извършено генотипизиране при 111 случая на класическо скрейпи- 54,1% са генетично силно възприемчиви (NSP5), а 40,5% са генетично слабо резистентни (NSP3- ARQ/ARQ). В Гърция 79,9% са от групата NSP3- генетично слабо резистентни.

През 2012 г не е установен нито един случай на скрейпи от групата NSP1-ARR/ARR генотип.

(б.а.) Анализът на данните от този доклад показват че в две съседни на България страни епизоотичната ситуация за скрейпи при овцете е неблагоприятна- Гърция (на първо място в Европа) с 570 случая (565 класическо, 5 атипично скрейпи) и Румъния (трето място) със 114 случая на класическо скрейпи. 94,6% от овцете в Румъния са силно възприемчиви към скрейпи. При козите Гърция е на второ място в Европа по случаи- 69, всичките класическо скрейпи. В Румъния са установени 2 атипични случая.

Изготвил:

Проф. д-р Бойко Ликов

11.09.2013